

prima instanță: A.Minciuna
instanța de recurs: S.Novac, T.Vieru, S.Caitaz

dosarul nr.3rh-70/13

ÎNCHEIERE

12 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte completului, judecătorul Svetlana Filincova
Judecătorii Galina Stratulat, Iurie Bejenaru
Tatiana Vieru, Svetlana Novac

examinând cererea de revizuire depusă de către Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către
Societatea pe acțiuni Combinatul de Panificație din Chișinău „Franzeluța” împotriva
Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2012, prin care s-a respins recursul declarat
de către SA „Franzeluța” și s-a menținut hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15
decembrie 2011,

c o n s t a ț ă:

La data de 17.05.2011 SA „Franzeluța” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (*în continuare IFPS*) cu privire la
contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada 10 ianuarie – 04
februarie 2011 reprezentanții IFPS au efectuat la SA „Franzeluța” un control fiscal,
prin metoda verificării totale privind corectitudinea calculării, achitării impozitelor și
taxelor pentru perioada 01.08.2008-31.12.2010, în temeiul prescripției nr. 46392 și
hotărârii privind efectuarea controlului fiscal nr. 1969 din 03.01.2011.

În rezultatul controlului fiscal efectuat a fost emis actul nr. 5-651016 din
04.02.2011, iar la 23.03.2011 decizia nr. 98.

Prin decizia IFPS nr. 98 din 23.03.2011 s-a dispus calcularea și încasarea de la
SA „Franzeluța” în bugetul de stat suma de 8 144 800 lei – dividende cotă-parte a
statutului din profitul net obținut în anul 2008-2009, aplicate amenzi fiscale și
aplicate majorări de întârziere în sumă de 1082585 lei.

Temei pentru emiterea deciziei enunțate au servit prevederile art. 49 alin.(11) al
Legii cu privire la societățile pe acțiuni, pct. 2 al Hotărârii Guvernului cu privire la

unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al întreprinderilor de stat și al societăților pe acțiuni cu cota de participare a statului nr. 1396 din 12.12.2007, art. 24 alin.(1), 44 alin.(3), 88 alin.(1), 187 alin. (7) Cod fiscal, art. 26 alin.(2) al Legii cu privire la sistemul public de asigurări sociale, art. 3 alin.(1) lit. a) al Legii cu privire la reglementarea repatrierii mijloacelor bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacții economice externe.

În dezacord cu decizia enunțată, în temeiul art. 216 pct. (8) Cod fiscal, contribuabilul la data de 24.03.2011 a prezentat organului emitent contestația.

Prin decizia IFPS nr. 78 din 11.05.2011 au fost admise parțial cerințele SA „Franzaluța” expuse în contestație, însă în partea dividendelor încasate în sumă de 8094933.30 lei și majorărilor de întârziere în sumă de 1082585 lei, contestația a fost respinsă.

Consideră reclamantul ilegală decizia IFPS în partea enunțată.

În justificarea concluziei sale a indicat că potrivit prevederilor art. 49 pct. 11 al Legii privind societățile pe acțiuni, Societățile pe acțiuni al căror capital social cuprinde o cotă a proprietății publice transferă la bugetul respectiv, pînă la 01 iulie a anului imediat următor anului de gestiune, dividendele plătite cu mijloace bănești, calculate în funcție de rezultatele activității din anul de gestiune, pe baza hotărîrii adunării generale a acționarilor și în conformitate cu structura, capitalului social.

Iar, conform art. 50 alin.(1) și (2) al aceleiași Legi, organul suprem de conducere a societății este Adunarea generală a acționarilor, iar hotărîrile ei sunt obligatorii pentru persoanele cu funcții de răspundere și acționari societății.

La propunerea consiliului societății, Adunarea generală a acționarilor a SA „Combinatul de Panificație din Chișinău „Franzaluța” la 26.06.2009 și la 28.05.2010 a emis hotărîrile prin care, profitul net obținut al societății obținut în anii 2008-2009 a fost repartizat în fondul de dezvoltare a Societății și acestea au fost emise în prezența și votată de reprezentanții statului, ca acționar majoritar, fapt confirmat prin procesul-verbal al adunării generale ordinare anuale a acționarilor SA „Franzaluța” nr. 16 din 26.06.2009 și respectiv procesul-verbal al adunării generale ordinare anuale a acționarilor SA „Franzaluța” nr. 17 din 28.05.2010.

La fel, menționează reclamantul că IFPS eronat invocă în decizia de control prevederile Hotărîrii Guvernului RM nr. 1134-XIII din 02.04.1997 „Cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societății pe acțiuni cu cota de participare a statului”, care se referă la obligația reprezentanților statului în Consiliul societății cît și reprezentantului statutului la Adunarea Generală a Acționarilor să promoveze adoptarea deciziei privind distribuirea unei părți a profitului net obținut în proporție nu mai mică de 30% la sută din valoarea totală a acestuia pentru plata dividendelor, iar unele cazuri cu acordul prealabil al Guvernului, partea din profitul net, în proporție nu mai mică de 90 la sută din valoarea acestuia, poate fi utilizată pentru investiții în vederea dezvoltării producției întreprinderii cu capitalizarea obligatorie a acesteia la societățile pe acțiuni în care cota statului depășește 50 la sută din capitalul social, fapt despre care a fost anunțat Consiliul SA „Franzaluța”.

În opinia reclamantului aceste prevederi contravin prevederilor Legii nr. 1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni, care au un caracter special și sunt aplicabile prezentei spețe.

Cere, reclamantul SA „Franzeluța” anularea deciziei IFPS nr. 98 din 23.03.2011 în partea încasării sumei de 8 094 933,30 lei și majorărilor de întârziere în sumă de 1082585 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02.06.2011 s-a dispus suspendarea executării deciziilor IFPS nr. 98 din 23.03.2011 și nr. 78 din 11.05.2011, pînă la examinarea litigiului în fond.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 15.12.2011 acțiunea a fost respinsă.

Împotriva deciziei enunțate, la 21.12.2011 SA „Franzeluța” a declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, indicând aplicarea eronată a normelor de drept material, precum și faptul, că instanța subiectiv și unilateral a apreciat probele existente la materialele dosarului, argumentele invocate de reprezentantul SA „Franzeluța” și a emis o hotărîre neîntemeiată, pasibilă de casare.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2012, a fost respins recursul declarat de către SA „Franzeluța”, cu menținerea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2011.

La data de 30.11.2012, Societatea pe Acțiuni Combinatul de Panificație din Chișinău „Franzeluța” a declarat cerere de revizuire, prin care solicită casarea hotărîrilor judecătorești și trimiterea pricinii la rejudecare în instanța de fond.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06.03.2013, a fost respinsă, ca fiind inadmisibilă, cererea de revizuire declarată de Societatea pe Acțiuni Combinatul de Panificație din Chișinău „Franzeluța”.

La 19.03.2013, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (*în continuare MAIA*) a declarat cerere de revizuire, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea cererii, revizuentul a indicat drept temei pentru revizuirea formulată art.447 lit.b), 449 CPC, invocînd că MAIA nu a participat în proces și nu a fost atrasă ca parte în dosar.

În acest context a menționat că, prin decizia Curții Supreme de Justiție au fost lezate drepturile MAIA. Cauza civilă a fost examinată fără participarea acționarului majoritar al Societății, prin participarea căruia la adunarea generală a acționarilor societății a fost adoptată decizia cu privire la repartizarea profitului net. În scopul de a preveni acțiunile care sunt inițiate ca rezultat al controalelor efectuate de IFPS, redresării situației economice a societății, consideră oportun ca MAIA să se folosească de drepturile sale preferențiale și în calitate de reprezentant al Statului în societate care deține cota parte de 52,5 % să fie atras ca parte pe acest dosar. În cadrul examinării cauzei de către ambele instanțe, MAIA nu a fost atrasă ca parte pe acest dosar, prin ce i-au fost lezate drepturile și libertățile constituționale.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire

neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.451 CPC al RM cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În susținerea cererii de revizuire, revizuentul a indicat drept temei art.449 lit.c) CPC – instant a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Potrivit art.447 lit.b) CPC, sunt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească.

Pornind de la prevederile acestei norme legale, Colegiul reține că pentru a fi în posibilitatea depunerii cererii de revizuire, solicitantul trebuie să probeze că hotărîrea a cărei revizuire o solicită, îi lezează drepturile sale.

Atunci cînd se invocă temeiul prevăzut de art.449 lit.c) CPC, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios. În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

La caz, obiectul litigiului îl constituie anularea deciziei IFPS nr.98 din 23.03.2011 în partea încasării de la SA „Franzeuța” a sumei de 8 094 933,30 lei și majorărilor de întîrziere în sumă de 1082585 lei.

Neantrenarea în proces a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, nu influențează soluția emisă de instanțele de judecată și nici nu combate circumstanțele de fapt și de drept pe care au fost întemeiate acestea.

Astfel, revizuentul nu a demonstrat că hotărîrile judecătorești emise îi lezează drepturile sau interesele sale.

Or, afirmația precum că în scopul de a preveni acțiunile care sunt inițiate ca rezultat al controalelor efectuate de IFPS, redresării situației economice a societății, este oportun ca MAIA să se folosească de drepturile sale preferențiale și în calitate de reprezentant al statului în societate care deține cota parte de 52,5 % să fie atras ca parte pe acest dosar, nu poate fi reținut ca probă în susținerea temeiului invocat.

Cu atît mai mult, că anterior în cererea de revizuire declarată de SA „Franzeuța” s-a solicitat de a fi atras în proces Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, motivînd că participarea lui în proces prezintă o necesitate în vederea clarificării circumstanțelor, instanța de revizuire s-a expus asupra acestui argument, considerînd că aceasta nu influențează soluția emisă de instanța de recurs și nici nu combate circumstanțele de fapt și de drept pe care a fost întemeiată ultima.

Revizuirea este o cale de retractare a hotărîrii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

Astfel, Colegiul conchide că revizuentul nu a confirmat instanței de judecată existența temeiului prevăzut la art.449 lit.c) CPC - faptul că prin decizia Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 06.06.2012 a fost lezat în drepturi.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu pot influența soluția adoptată. Revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată.

Instanța de revizuire reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că procedura de revizuire nu trebuie folosită de către instanțele naționale într-o manieră incompatibilă cu principiul securității juridice (*cauza „Sfinx-Impex” SA c. Moldovei, nr. 28439/05 din 25 septembrie 2012*).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (*res judicata*).

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența Curții Supreme este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

În consecință, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (*Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a*).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că nu pot fi reținute argumentele invocate în cererea de revizuire, deoarece circumstanțele la care face referire revizuentul nu pot servi drept temeiuri de casare a deciziei Curții Supreme de Justiție din 06.06.2012.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art.270, art.453 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare împotriva deciziei Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe

acțiuni Combinatul de Panificație din Chișinău „Franzețuța” împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu este supusă nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Tatiana Vieru

Svetlana Novac